

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 06 28 31 49 35
E: clienraden@apeldoorn.nl

CC: Antonie de Vlieger, Victor Ledeboer

Datum: 7 mei 2019
Ons kenmerk: VWI-WMO 1905-01

Betreft: Ongevraagd advies over de nota *Apeldoorn Inclusief*

Geacht college,

De klankbordgroep Inclusie heeft met meer dan belangstelling kennis genomen van de nota 'Apeldoorn inclusief'. Wetend dat de inhoud het fundament verwoordt voor de uitgangspunten van gemeentelijke inzet op het terrein van het totale leven van inwoners. Wetend ook dat deze nota de start vormt van de Kadernota Sociaal Domein, waarin de gemeentelijke rol en inzet (in samenwerking met de partners in het sociale domein) uitgewerkt worden. Van belang dus voor een ieder die kwetsbaar, zorgbehoevend of afhankelijk is.

De klankbordgroep Inclusie waardeert de nota wat betreft haar leesbaarheid.

Deze leesbaarheid stoelt echter op een analyse die niet diepgaand is, met als gevolg dat ook de oplossingsrichtingen oppervlakkig blijven. Als u de vraag stelt 'wat gaat goed en wat kan beter' kan daar behalve een inventarisatie van ondersteuning en zorg zoals die reeds geleverd wordt, ook een analyse op volgen over de imperfectie daarvan. Als blijkt dat een aantal zaken goed lopen en goed werken, maar ook een aantal niet, biedt dat de mogelijkheid te onderzoeken waarom die laatste groep niet goed werkt en wat er verbeterd kan worden. Dat schept de mogelijkheid om als lerende organisatie bij te sturen of aan te vullen d.m.v. het gemeentelijke beleid.

Wij adviseren u de analyse te verdiepen door de bestaande werkelijkheid in Apeldoorn daarbij te betrekken. Uw Monitor Sociaal Domein biedt daarvoor reeds een aantal aangrijpingspunten.

De klankbordgroep constateert dat u een doelgroep afbakent die gekenmerkt wordt door achterblijvende opleiding en/of financiële positie. Daarmee bereikt u 29% van de bevolking. Wij zijn van mening dat deze afbakening te eenzijdig is. Enerzijds zijn er mensen die onder de criteria vallen, maar geen beroep doen op hulp of ondersteuning. Anderzijds zijn er ook mensen die een goede financiële positie hebben, maar lijden onder eenzaamheid, bijvoorbeeld als gevolg van het ontbreken van een sociaal netwerk, of verloren zingeving. U hanteert daarbij een vereenvoudigde indeling van maatschappelijke categorieën waarbij ouderen/gepensioneerden allemaal 'comfortabel' zijn gesitueerd. Dat is natuurlijk niet zo, maar versterkt wel de beeldvorming dat de oude dag voorzien is van een ruim bemeten pensioen, wat het leven aantrekkelijk en jaloersmakend maakt.

Wij adviseren u de door u gehanteerde indeling van doelgroepen te nuanceren en psycho-sociale criteria op te nemen naast de financieel-maatschappelijke.

Waar u sociaal-maatschappelijke bewegingen constateert, bespeuren wij een zekere mate van 'wishfull-thinking'. Bijvoorbeeld de op de vijfde pagina genoemde opmerking dat de ingezette beweging naar geïntegreerd, inclusief wonen een begin heeft gemaakt van een inclusieve samenleving, is niet zo maar waar. Zie bijvoorbeeld het proces in de Zonnehoeve. Ook de op pagina 6 geponeerde stelling dat door middel van Ontmoetingsplekken eenzaamheid voorkomen kan worden, is zeer 'wishfull'.

Ook het uitgangspunt dat als mensen zich (kunnen) ontwikkelen er zelfregie ontstaat en daardoor de mogelijkheid om mee te kunnen doen aan de samenleving, is slechts beperkt geldig. Mensen met een verstandelijke beperking, chronische psychiatrische stoornis, blijvende hersenbeschadiging of dementie voldoen niet aan het genoemde uitgangspunt. Niet alleen meedoen, maar ook meegenomen worden en erbij zijn, is ons inziens, een opdracht in een inclusieve samenleving. Beleven en ervaren verrijkt het leven. Dan zijn juist kunst cultuur, sport

en bewegen belangrijk.

Wij adviseren u om uw inzet niet alleen te richten op opleiding en versterken van zelfredzaamheid, maar uit te breiden met zorg voor (de meest) kwetsbare mensen.

De hierboven aangestipte benadering vinden wij ook van toepassing op de ontwikkelopgaven. Bijvoorbeeld bij opgave 1: de focus ligt ook hier op de 29%. Mensen die niet te revitaliseren zijn, zoals mensen met dementie (worden alleen maar slechter, niet beter) worden niet genoemd. Opgave 4 kan uitgebreid worden met de toevoeging 'of zo lang mogelijk in stand houden', naast het versterken van de autonomie van de mens. (Waarbij opgemerkt dient te worden dat autonomie beter getypeerd dient te worden. Het is een interactief begrip; autonomie dient door de omgeving gezien en gewaardeerd te worden, maar ook begrensd.)

Opgave 5 bespreekt de regie op cliëntniveau. Zorg voor een (vol)waardige positie van de cliëntondersteuners als zij genoodzaakt zijn namens en voor de cliënt regie te voeren.

De klankbordgroep adviseert de ontwikkelopgaven meer te enten op de praktijk. Bovendien lijkt het noodzakelijk soms in termen van radicale oplossingen te handelen. Daarvoor heeft de professional en/of verantwoordelijke organisatie beleids- en handelingsruimte nodig. U bent in staat deze te scheppen.

Daarbij dient opgemerkt te worden dat een cultuuromslag zo maar een generatie kan duren. Een veranderende attitude, een systeemwijziging en uiteindelijke effecten zijn niet in een beleidstermijn van 4 jaar te realiseren.

Leden van de beide adviesraden zijn van harte bereid nader met u in overleg te treden over de hier gegeven adviezen en de totstandkoming van de Kadernota Sociaal Domein.

Wij zien met belangstelling uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

M.A.J. van der Meer
Voorzitter Adviesraad VWI

J. Wesselink
Voorzitter Adviesraad Wmo